

Sygn. akt VI U 246/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 grudnia 2018 roku.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący SSR Przemysław Chrzanowski

Protokolant Patrycja Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2018 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy I. S. i J. S.

z udziałem zainteresowanego Fundacji Pomocy (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w W.

o odsetki od zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku opiekuńczego

w związku z odwołaniem I. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w W.

z dnia 19 czerwca 2018 roku, znak: 450000/CW/339797/ZAS/2018 oraz

w związku z odwołaniem J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w W.

z dnia 19 czerwca 2018 roku, znak: 450000/OW/27058/ZAS/2018

1. oddala odwołanie I. S.,

2. oddala odwołanie J. S..

Sygn. akt VI U 246/18

UZASADNIENIE

I.

Decyzją z dnia 19 czerwca 2018 roku, znak: 450000/CW/339797/ZAS/2018, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. przyznał I. S. odsetki ustawowe za opóźnienie od wypłaconego zasiłku chorobowego za okresy od 29.07.2014r. do 08.08.2014r., od 29.08.2014r. do 26.09.2014r. oraz od 24.10.2014r. do 25.02.2015r. od wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres od 26.02.2015r. do 24.02.2016r. i od zasiłku opiekuńczego za okresy od 23.05.2016r. do 27.05.2016r. oraz od 30.05.2016r. do 03.06.2016r. w kwocie 770,47 zł. W uzasadnieniu organ rentowy podał, że ponieważ w trakcie postępowania sądowego dotyczącego podlegania I. S. ubezpieczeniom został przedstawiony nowy dowód w sprawie, 30-dniowy termin do dokonania wypłaty świadczeń wynikający z art. 64 ustawy zasiłkowej biegł

od wpływu do ZUS prawomocnego orzeczenia sądu, wobec czego okres opóźnienia został ustalony od dnia 10 marca 2018 roku do dnia 17 maja 2018 roku.

(decyzja z dnia 19.06.2018r. – k. 1 akt organu rentowego)

Od powyższej decyzji I. S. wniosła odwołanie, w którym wniosła o zapłatę łącznej kwoty odsetek: 11.498,43 zł. I. S. wniosła o odsetki od zasiłku chorobowego, o wypłatę którego wystąpiła:

- 4 sierpnia 2014 roku za okres od 29 lipca 2014 roku do 8 sierpnia 2014 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 3 września 2014 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 1 296,97 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 373,03 zł,

- 5 września 2014 roku za okres od 29 sierpnia 2014 roku do 26 września 2014 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 4 października 2014 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 3 420,28 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 945,97 zł,

- 3 listopada 2014 roku za okres od 24 października 2014 roku do 1 grudnia 2014 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 2 grudnia 2014 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 4 482,17 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 1145,47 zł,

- 4 grudnia 2014 roku za okres od 2 grudnia 2014 roku do 5 stycznia 2015 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 3 stycznia 2015 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 3 656,41 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 898,78 zł,

- 12 stycznia 2015 roku za okres od 6 stycznia 2015 roku do 3 lutego 2015 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 11 lutego 2015 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 3 655,87 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 867,39 zł,

- 9 lutego 2015 roku za okres od 4 lutego 2015 roku do 25 lutego 2015 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 8 marca 2015 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 2948,53 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 682,77 zł.

I. S. wniosła o odsetki także od zasiłku macierzyńskiego za okres od 26 lutego 2015 roku do 24 lutego 2016 roku, o wypłatę którego wystąpiła 16 kwietnia 2015 roku, za okresy:

- od 26 lutego 2015 roku do 28 lutego 2015 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 15 maja 2015 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 282,87 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 61,35 zł,

- od 1 marca 2015 roku do 31 marca 2015 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 15 maja 2015 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 2924,72 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 634,30 zł,

- od 1 kwietnia 2015 roku do 30 kwietnia 2015 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 15 maja 2015 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 2830,78 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 613,93zł,

- od 1 maja 2015 roku do 31 maja 2015 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 10 czerwca 2015 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 2924,72 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 617,64 zł,

- od 1 czerwca 2015 roku do 30 czerwca 2015 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 10 lipca 2015 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 2830,78 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 579,19 zł,

- od 1 lipca 2015 roku do 31 lipca 2015 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 10 sierpnia 2015 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 2924,72 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 578,53 zł,

- od 1 sierpnia 2015 roku do 31 sierpnia 2015 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 10 września 2015 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 2924,72 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 558,66 zł,

- od 1 września 2015 roku do 30 września 2015 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 10 października 2015 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 2830,78 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 522,10 zł,

- od 1 października 2015 roku do 31 października 2015 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 10 listopada 2015 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 2924,72 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 519,56 zł,
- od 1 listopada 2015 roku do 30 listopada 2015 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 10 grudnia 2015 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 2830,78 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 484,26 zł,
- od 1 grudnia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 10 stycznia 2016 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 2924,72 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 480,70 zł,
- od 1 stycznia 2016 roku do 31 stycznia 2016 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 10 lutego 2016 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 2924,72 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 463,87 zł,
- od 1 lutego 2016 roku do 24 lutego 2016 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 10 marca 2016 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 2263,99 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 346,48 zł.

I. S. wniosła o odsetki też od zasiłku opiekuńczego, o wypłatę którego wystąpiła:

- 25 maja 2016 roku za okres od 23 maja 2016 roku do 27 maja 2016 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 24 czerwca 2016 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 471,80 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 62,61 zł.
- 2 czerwca 2016 roku za okres od 30 maja 2016 roku do 3 czerwca 2016 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 1 lipca 2016 roku) – otrzymała zasiłek w kwocie 470,74 zł - odsetki zatem do 17 maja 2018 roku wynoszą 61,84 zł.

W uzasadnieniu swego stanowiska I. S. podała, że ZUS dysponował wystarczającym materiałem dowodowym, aby samodzielnie rozstrzygnąć o podleganiu przez nią ubezpieczeniom społecznym. Jednocześnie podała ona, że powoływanie się przez ZUS na przeprowadzenie na etapie postępowania sądowego nowych dowodów, w tym dowodów z zeznań świadków, jest niedopuszczalne, bowiem ZUS podczas swojego postępowania wezwał dwóch świadków – K. D. i M. M. – do złożenia pisemnych wyjaśnień.

(odwołanie – k. 1 - 6)

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie w całości. Organ rentowy uzasadniając swoje stanowisko podał, że w toku postępowania sądowego o podleganie odwołującej ubezpieczeniom społecznym zostało przeprowadzonych wiele nowych dowodów z zeznań świadków, opinii biegłych sądowych, dokumentów, które dopiero pozwoliły na ustalenie faktu podlegania odwołującej tym ubezpieczeniom. Wobec tego ZUS uznał, że wypłata zasiłku była możliwa dopiero po zwrocie akt postępowania wraz z prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie, sam ZUS zaś nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w wypłacie odwołującej ww. świadczeń.

(odpowiedź na odwołanie – k. 46 – 48)

II.

Decyzją z dnia 19 czerwca 2018 roku, znak: 450000/OW/27058/ZAS/2018, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. przyznał J. S. odsetki ustawowe za opóźnienie od wypłaconego zasiłku opiekuńczego za okresy od 04.08.2014r. do 08.08.2014r., za dzień 11.08.2014r., za okresy od 07.09.2015r. do 11.09.2015r., od 21.09.2015r. do 25.09.2015r., od 20.04.2016r. do 22.04.2016r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od 12.08.2014r. do 10.08.2015r. w kwocie 355,62 zł. W uzasadnieniu organ rentowy podał, że ponieważ w trakcie postępowania sądowego dotyczącego podlegania J. S. ubezpieczeniom został przedstawiony nowy dowód w sprawie, 30-dniowy termin do dokonania wypłaty świadczeń wynikający z art. 64 ustawy zasiłkowej biegł od wpływu do ZUS prawomocnego orzeczenia sądu, wobec czego okres opóźnienia został ustalony od dnia 10 marca 2018 roku do dnia 18 maja 2018 roku.

(decyzja z dnia 19.06.2018r. – akta organu rentowego dołączone do sprawy VI U 299/18)

Od powyższej decyzji J. S. wniosła odwołanie, w którym wniosła o zapłatę łącznej kwoty odsetek: 8.349,56 zł od wypłaconych jej zasiłków. J. S. wskazała, że wniosła m.in. o odsetki od zasiłku opiekuńczego, o wypłatę którego wystąpiła 28 sierpnia 2014 roku za okres od 4 sierpnia 2014 do 8 sierpnia 2014 roku oraz za dzień 11 sierpnia 2014 roku (okres 30 dniowy upłynął z dniem 27 września 2014 roku) – otrzymała zaś zasiłek w kwocie 283,17 zł oraz 56,63 zł, zatem odsetki do dnia wypłaty 18 maja 2018 roku wynoszą 85,19 zł oraz 16,59 zł (dwie pierwsze pozycje z karty 1 verte odwołania). Odwołująca J. S. wskazała także kolejne, wymienione na karcie 1 verte odwołania, kwoty. W uzasadnieniu odwołująca podała, że powinna mieć wypłacone odsetki liczone od dni przypadających nie później niż 30 dni od daty złożenia przez nią dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do zasiłków. Sprawa z odwołania J. S. została zarejestrowana pod sygn. akt VI U 299/18.

(odwołanie – k. 1 – 2 akt sprawy VI U 299/18)

W odpowiedzi na odwołanie ZUS także wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu swego stanowiska ZUS powtórzył swą argumentację z uzasadnienia zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 14 – 14 verte akt sprawy VI U 299/18)

Zarządzeniem z dnia 27 listopada 2018 roku Sąd połączył sprawę o sygn. akt VI U 299/18 ze sprawą o sygn. akt VI U 246/18 w celu ich łącznego rozpoznania i prowadzenia pod sygn. akt VI U 246/18.

(zarządzenie z dnia 27.11.2018r. – k. 22 akt sprawy VI U 299/18)

Zainteresowana Fundacja Pomocy (...) – reprezentowana przez treściową I. S. oraz treściową J. S., tj. E. P. – przychyliła się do odwołania I. S. i do odwołania J. S..

(protokół z kart 80-82)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 14 maja 2015 roku, nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. stwierdził, że I. S. jako pracownik u płatnika składek Fundacja (...) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 1 września 2013 roku.

Powyższa decyzja została wydana po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, wszczętego dnia 24 września 2014 roku. W trakcie tego postępowania kontrolnego zostały przedstawione następujące dokumenty dotyczące zatrudnienia I. S.: kopie umów o pracę, kopie aneksów do umów o pracę, CV, zaświadczenie o ukończeniu kursu języka angielskiego, szczegółowy zakres czynności służbowych, oświadczenia pracownika, karta szkolenia wstępnego w dziedzinie BHP, kopie zaświadczeń lekarskich, zarządzenie z dnia 23 września 2014 roku, kopie dyplomów i zaświadczeń, kopie listy obecności oraz kopie listy płac, kopie podań o urlop, kopie zaświadczeń płatnika składek.

Ponadto przed ZUS-em przeprowadzono też dowód z zeznań E. P. – prezes Fundacji Pomocy (...). Prowadzona również była kontrola w samej Fundacji. Ponadto ZUS pismami z dnia 5 listopada 2014 roku wezwał K. D. oraz M. M. do złożenia pisemnych wyjaśnień. W odpowiedzi mailem z dnia 18 listopada 2014 roku K. D. złożyła wyjaśnienia, z których wynikało m. in., że I. S. jest zatrudniona na stanowisku zastępcy dyrektora, pracuje od 8 do 16, podpisuje listę obecności. Z kolei M. M. mailem z dnia 11 listopada 2014 roku złożyła wyjaśnienia, z których wynikało m. in., że I. S. jest pracownikiem Fundacji (...), pracuje w godzinach od 8 do 16, zaznacza swoją obecność na liście obecności.

(dowód: decyzja z dnia 14.05.2015r., protokół przesłuchania E. P. przed ZUS, kopia CV I. S. (poprzednio S.), kopia zaświadczenia o ukończeniu kursu języka angielskiego, kopia umowy o pracę z dnia 01.09.2013r., kopia umowy o pracę z dnia 01.10.2013r., kopia umowy o pracę z dnia 01.11.2013r., kopia umowy o pracę z dnia 26.05.2014r., kopia aneksu z dnia 01.01.2014r., kopia aneksu z dnia 01.05.2014r., kopia aneksu z dnia 28.08.2014r., kopie szczegółowego zakresu czynności służbowych, kopie oświadczeń z dnia 01.09.2013r., (...), kopia karty szkolenia

wstępnego w dziedzinie BHP, kopia zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w dziedzinie BHP, kopie zaświadczeń lekarskich, kopia zarządzenia z dnia 23.09.2014r., kopie dyplomów, certyfikatów, świadectw i zaświadczeń, kopia zgłoszenia uczestnictwa w szkoleniu, kopia zaświadczenia z dnia 01.10.2014r., kopie list obecności, kopie list płac, mail K. D. z dnia 18.11.2014r., mail M. M. z dnia 11.11.2014r., pisma z dnia 05.11.2014r. wzywające K. D. i M. M. do złożenia pisemnych wyjaśnień, kopie podań o urlop, kopie zaświadczeń płatnika składek, zawiadomienie z dnia 24.09.2014r. – akta organu rentowego (...), zeznania E. P. – protokół rozprawy z dnia 17.12.2018r. od 00:06:02 do 00:11:45)

Od powyższej decyzji ZUS z dnia 14 maja 2015 roku, nr (...), I. S. wniosła odwołanie do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Sprawa z jej odwołania została zarejestrowana pod sygn. akt VII U 1032/15.

(dowód: odwołanie – k. 2 - 21 akt sprawy VII U 1032/15)

Decyzją z dnia 14 maja 2015 roku, nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. stwierdził, że J. S. jako pracownik u płatnika składek Fundacja (...) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 20 maja 2014 roku.

Powyższa decyzja została wydana po przeprowadzeniu postępowania kontrolnego przez ZUS, w trakcie którego zostały przedstawione następujące dokumenty dotyczące zatrudnienia J. S.: kopie umowy o pracę, CV, kopia dyplomu potwierdzającego posiadane wykształcenie, szczegółowy zakres czynności służbowych, oświadczenia pracownika, karta szkolenia wstępnego w dziedzinie BHP, kopie zaświadczenia lekarskiego, kopie faktur wraz z notatką, kopie listy obecności oraz kopie listy płac.

Od powyższej decyzji ZUS z dnia 14 maja 2015 roku, nr (...), J. S. oraz Fundacja Pomocy (...) w W. wniosły odwołanie do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Sprawa z ich odwołania została zarejestrowana pod sygn. akt VII U 1033/15 i postanowieniem z dnia 18 stycznia 2016 roku połączona ze sprawą z odwołania I. S., toczącą się pod sygn. akt VII U 1032/15 do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia. Obie sprawy były prowadzone pod sygn. akt VII U 1032/15.

(dowód: decyzja z dnia 14.05.2015r. – akta organu rentowego (...), odwołania – k. 2 – 5 akt sprawy VII U 1033/15, postanowienie z dnia 18.01.2016r. – k. 135 akt sprawy VII U 1033/15)

W toku kilkuletniego postępowania sądowego w sprawie o sygn. akt VII U 1032/15 Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych przeprowadził dowody z zeznań następujących świadków:

- B. C. (k. 293),
- K. D. (k. 293),
- M. M. (k. 294),
- M. K. (k. 709 – 710),
- D. K. (k. 710 – 711),
- M. W. (k. 711 – 712).

Sąd Okręgowy przesłuchał również obie odwołujące, a także E. P..

W toku ww. postępowania odwołująca I. S. złożyła również wnioski dowodowe o dopuszczenie dowodów z dokumentów, które potwierdzały jej powrót do pracy po ustaniu jej niezdolności do pracy. Były to dokumenty w postaci: potwierdzeń przelewu wynagrodzenia za luty, marzec i maj 2016 roku, list płac za okres luty – maj 2016 roku,

dokumentów podpisywanych przez I. S. w zastępstwie prezesa fundacji, list obecności za okres luty – czerwiec 2016 roku, oświadczenia o powrocie na stanowisko pracy, aneksu do umowy, zaświadczenia z fundacji, pisma ZUS z dnia 23.05.2016r., orzeczenia lekarskiego, upoważnienia z dnia 25.02.2016r. (wszystkie powyższe na k. 412 – 422, k. 489 - 516).

Również odwołująca J. S. złożyła wnioski dowodowe o dopuszczenie dowodów z dokumentów, które potwierdzały jej powrót do pracy po ustaniu jej niezdolności do pracy – aneksu z dnia 11 sierpnia 2015 roku, list obecności za okres od sierpnia do grudnia 2015 roku, list płac za okres od sierpnia do listopada 2015 roku.

Ponadto postanowieniem z dnia 4 marca 2016 roku Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłego ginekologa celem ustalenia, czy odwołująca się I. S. miała od dnia 20 maja 2014 roku zdolność do pracy zarobkowej. Biegły z zakresu ginekologii wskazał we wnioskach swych opinii, że I. S. była zdolna do pracy od dnia 20 maja 2014 roku.

Z kolei postanowieniem z dnia 29 czerwca 2017 roku Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłego ginekologa celem ustalenia, czy odwołująca się J. S. była zdolna do pracy od dnia 20 maja 2014 roku, a I. S. od 1 września 2013 roku. Biegły z zakresu ginekologii wskazał we wnioskach swych opinii, że nie jest w stanie w sposób właściwy ocenić zdolności J. S. do pracy od dnia 20 maja 2014 roku, natomiast jeśli chodzi o I. S. to wskazał on, że była ona zdolna do pracy od dnia 1 września 2013 roku.

(dowód: protokół rozprawy z dnia 12.01.2016r. – k. 293 – 294 akt sprawy VII U 1032/15, postanowienie z dnia 04.03.2016r. – k. 359 akt sprawy VII U 1032/15, dokumenty potwierdzające powrót I. S. do pracy – k. 412 – 422 i k. 489 - 516 akt sprawy VII U 1032/15, dokumenty potwierdzające powrót J. S. do pracy – k. 61, 70, k. 91 – 97 i k. 116 - 118 akt sprawy VII U 1033/15, protokół rozprawy z dnia 29.06.2017r. – k. 709 – 712 akt sprawy VII U 1032/15, postanowienie z dnia 29.06.2017r. – k. 712 akt sprawy VII U 1032/15, opinie biegłego z zakresu ginekologii – k. 476, k. 592, k. 718 – 720 i k. 722 akt sprawy VII U 1032/15)

W wyniku rozpoznania spraw z odwołań J. S., I. S. oraz Fundacji Pomocy (...) w W. Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 29 grudnia 2017 roku, wydanym w sprawie VII U 1032/15, w pkt I zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 14 maja 2015 roku, nr (...) w ten sposób, że stwierdził, iż I. S. jako pracownik u płatnika składek Fundacji Pomocy (...) z siedzibą w W. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 września 2013 roku, w pkt II zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 14 maja 2015 roku, nr (...) w ten sposób, że stwierdził, iż J. S. jako pracownik u płatnika składek Fundacji Pomocy (...) z siedzibą w W. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 20 maja 2014 roku, w pkt III zaś zasądził od ZUS II Oddział w W. na rzecz I. S. kwotę 2.400,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy wskazał, że „ujawnione dokumenty w toku postępowania, jak również osobowe źródła dowodowe w postaci zeznań świadków, jak i przesłuchania stron procesu, pozwoliły ustalić, iż ubezpieczone wykonywały czynności w imieniu i na rzecz swojego pracodawcy. Strony odwołujące przedstawiły cały szereg wniosków dowodowych, które zostały przeprowadzone przed Sądem I instancji, za pomocą których ustalono, że ubezpieczone faktycznie wykonywały czynności zgodnie z ustalonym zakresem obowiązków”. Sąd Okręgowy dalej w uzasadnieniu podał, że okoliczności wykonywania pracy przez odwołujące potwierdziła świadek M. W., która posiadała największą wiedzę w zakresie wykonywanych obowiązków przez pracownice, zarówno w trakcie istniejącego stosunku pracy od dnia 1 września 2013 roku oraz od dnia 20 maja 2014 roku, jak również wcześniej, kiedy odwołujące wspierały Fundację w ramach podpisanej umowy wolontariatu. Wreszcie SO wskazał również, że obie odwołujące powróciły do pracy po zakończeniu zwolnień lekarskich związanych z ciążą, a ich powrót do pracy świadczy o braku pozorności zatrudnienia. Jak uzasadniał dalej SO, gdyby przyjmować, że decyzja o zatrudnieniu ubezpieczonych była podjęta dla pozorów z premedytacją, to po zakończeniu zwolnień stosunki pracy przestałyby istnieć. Dalsze świadczenie pracy przez odwołujące świadczy więc o faktycznym zrealizowaniu przesłanek wynikających z dyspozycji art. 22 §1 KP.

(dowód: wyrok z dnia 29.12.2017r. wraz z uzasadnieniem – k. 755 – 756 i k. 759 – 774 akt sprawy VII U 1032/15)

Odwołująca J. S. złożyła wnioski o wypłatę zasiłków w następujących terminach:

- 28.08.2014r. - o zasiłek opiekuńczy za okres od 04.08.2014r. do 08.08.2014r. oraz za dzień 11.08.2014r.,
- 15.10.2014r. – o zasiłek macierzyński za okres od 12.08.2014r. do 10.08.2015r.,
- 05.10.2015r. – o zasiłek opiekuńczy za okres od 07.09.2015r. do 11.09.2015r.,
- 12.10.2015r. – o zasiłek opiekuńczy za okres od 21.09.2015r. do 25.09.2015r.,
- 25.04.2016r. – o zasiłek opiekuńczy za okres od 20.04.2016r. do 22.04.2016r.

Odwołująca I. S. złożyła wnioski o wypłatę zasiłków w następujących terminach:

- 04.08.2014r. – o zasiłek chorobowy za okres od 29.07.2014r. do 08.08.2014r.,
- 05.09.2014r. – o zasiłek chorobowy za okres od 29.08.2014r. do 26.09.2014r.,
- 03.11.2014r. – o zasiłek chorobowy za okres od 24.10.2014r. do 01.12.2014r.,
- 04.12.2014r. – o zasiłek chorobowy za okres od 02.12.2014r. do 05.01.2015r.,
- 12.01.2015r. – o zasiłek chorobowy za okres od 06.01.2015r. do 03.02.2015r.,
- 09.02.2015r. – o zasiłek chorobowy za okres od 04.02.2015r. do 25.02.2014r.,
- 16.04.2015r. – o zasiłek macierzyński za okres od 26.02.2015r. do 24.02.2016r.,
- 25.05.2016r. – o zasiłek opiekuńczy za okres od 23.05.2016r. do 27.05.2016r.,
- 02.06.2016r. – o zasiłek opiekuńczy za okres od 30.05.2016r. do 03.06.2016r.

(bezsporne)

Decyzją z dnia 19 czerwca 2018 roku, znak: 450000/CW/339797/ZAS/2018, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. przyznał I. S. odsetki ustawowe za opóźnienie od wypłaconego zasiłku chorobowego za okresy od 29.07.2014r. do 08.08.2014r., od 29.08.2014r. do 26.09.2014r. oraz od 24.10.2014r. do 25.02.2015r. od wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres od 26.02.2015r. do 24.02.2016r. i od zasiłku opiekuńczego za okresy od 23.05.2016r. do 27.05.2016r. oraz od 30.05.2016r. do 03.06.2016r. w kwocie 770,47 zł. W uzasadnieniu organ rentowy podał, że ponieważ w trakcie postępowania sądowego dotyczącego podlegania I. S. ubezpieczeniom został przedstawiony nowy dowód w sprawie, 30-dniowy termin do dokonania wypłaty świadczeń wynikający z art. 64 ustawy zasiłkowej biegł od wpływu do ZUS prawomocnego orzeczenia sądu, wobec czego okres opóźnienia został ustalony od dnia 10 marca 2018 roku do dnia 17 maja 2018 roku.

(decyzja z dnia 19.06.2018r. – k. 1 akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 19 czerwca 2018 roku, znak: 450000/OW/27058/ZAS/2018, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. przyznał J. S. odsetki ustawowe za opóźnienie od wypłaconego zasiłku opiekuńczego za okresy od 04.08.2014r. do 08.08.2014r., za dzień 11.08.2014r., za okresy od 07.09.2015r. do 11.09.2015r., od 21.09.2015r. do 25.09.2015r., od 20.04.2016r. do 22.04.2016r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od 12.08.2014r. do 10.08.2015r. w kwocie 355,62 zł. W uzasadnieniu organ rentowy podał, że ponieważ w trakcie postępowania sądowego dotyczącego podlegania J. S. ubezpieczeniom został przedstawiony nowy dowód w sprawie, 30-dniowy termin do dokonania

wypłaty świadczeń wynikający z art. 64 ustawy zasiłkowej biegł od wpływu do ZUS prawomocnego orzeczenia sądu, wobec czego okres opóźnienia został ustalony od dnia 10 marca 2018 roku do dnia 18 maja 2018 roku.

(decyzja z dnia 19.06.2018r. – akta organu rentowego dołączone do sprawy VI U 299/18)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane wyżej dowody, których wiarygodność nie została przez strony skutecznie zakwestionowana w toku postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 64 ust. 1 zd. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. – Dz. U. z 2017 roku, poz. 1368, ze zm., dalej jako: ustawa zasiłkowa) zasiłki chorobowe wypłaca się nie później niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do zasiłków. Oznacza to, iż maksymalny termin do wydania decyzji w przedmiocie prawa do zasiłku wynosi 30 dni od złożenia kompletu dokumentów. Z kolei art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. - Dz. U. z 2017 roku, poz. 1778, ze zm.; dalej jako: ustawa systemowa) wskazuje, że jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

W niniejszej sprawie nie było sporne, że ZUS wydał decyzje odmawiające przyznania odwołującym zasiłków chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego w wysokości wynikającej z ich zatrudnienia w Fundacji Pomocy (...). Podstawą dla wydania decyzji odmawiających przyznania prawa do zasiłków odwołującym było ustalenie przez ZUS w treści dwóch decyzji (decyzja ZUS II Oddział w W. z dnia 14 maja 2015 roku, nr (...) oraz decyzja ZUS II Oddział w W. z dnia 14 maja 2015 roku, nr (...)), że obie odwołujące nie podlegają ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia w Fundacji Pomocy (...). ZUS uznał bowiem ich stosunki pracy za pozorne. Decyzje te zostały zmienione przez Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 29 grudnia 2017 roku, wydanym w sprawie VII U 1032/15. Sąd Okręgowy uznał, że obie odwołujące podlegały jednak ubezpieczeniom społecznym, w tym obowiązkowemu ubezpieczeniu chorobowemu, z tytułu zatrudnienia w Fundacji Pomocy (...).

Wobec powyższego należy rozstrzygnąć, czy ZUS ponosi odpowiedzialność za rozstrzygnięcie zawarte w decyzjach o niepodleganiu odwołujących ubezpieczeniom społecznym, co w konsekwencji doprowadziło do wydania decyzji odmawiających im prawa do odpowiednich świadczeń zasiłkowych.

Zgodnie bowiem z treścią art. 85 ust. 1 ustawy systemowej organ rentowy ponosi odpowiedzialność, jeżeli szkoda ubezpieczonego jest wynikiem zawinionego zachowania organu. Jak słusznie wskazuje się w orzecznictwie, podejmując próbę klasyfikacji błędów organu rentowego, można je podzielić na błędy w wykładni lub niewłaściwym zastosowaniu prawa oraz błędy w ustaleniach faktycznych, będące skutkiem naruszenia przepisów proceduralnych. Błąd w wykładni lub niewłaściwym zastosowaniu prawa jest popełniany wówczas, gdy na podstawie prawidłowo i kompletnie zebranego materiału dowodowego i po ustaleniu niezbędnych okoliczności organ rentowy wydaje decyzję odmawiającą ustalenia prawa, ponieważ błędnie dokonuje interpretacji obowiązujących regulacji w przedmiotowym stanie faktycznym. W takiej sytuacji sąd nie uzupełnia ustaleń faktycznych dokonanych przez organ rentowy. Jeżeli zatem organ rentowy dokonał nieprawidłowej wykładni lub błędnego zastosowania prawa, to ubezpieczonemu należą się odsetki od kwoty świadczenia, liczone od upływu terminu, w którym organ rentowy powinien był wydać prawidłową decyzję uwzględniającą wniosek. Bardziej złożoną jest prawna kwalifikacja błędu w ustaleniach faktycznych, jako przesłanki uzasadniającej odpowiedzialność organu rentowego z tytułu wypłaty odsetek za opóźnienie. Możliwa jest bowiem sytuacja, iż przyznanie prawa do świadczenia nastąpi na skutek ustaleń faktycznych sądu. Aby stwierdzić w takiej sytuacji, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za to opóźnienie, konieczne jest wykazanie, że

w przepisany terminie organ rentowy nie dysponował materiałem umożliwiającym przyznanie świadczenia z uwzględnieniem jednakże tego, czy organ rentowy w ramach swoich kompetencji i nałożonych obowiązków poczynił wszystkie możliwe ustalenia faktyczne i wyjaśnił wszystkie okoliczności konieczne do wydania decyzji. Jeżeli bowiem zmiana decyzji w postępowaniu odwoławczym będzie uzasadniona ustaleniami co do takich okoliczności, które nie były i nie mogły być znane organowi rentowemu, to nie będzie podstaw do uznania, iż opóźnienie jest następstwem okoliczności za które ponosi on odpowiedzialność (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 16 maja 2017 r., sygn. akt III AUa 551/16).

W toku niniejszego postępowania Sąd przeanalizował więc akta sprawy VII U 1032/15 toczącej się przed Sądem Okręgowym Warszawa – Praga w Warszawie.

Sąd Okręgowy rozpoznając sprawę VII U 1032/15 oparł się na wielu dowodach, które nie były przeprowadzane w toku postępowania przed ZUS-em. ZUS przeprowadził bowiem dowód z dokumentów, a także dowód z pisemnych wyjaśnień K. D. oraz M. M. oraz dowód z zeznań prezesa Fundacji – (...). Tymczasem przed Sądem Okręgowym zostały dodatkowo przeprowadzone dowody z zeznań świadków: B. C., M. K., D. K. oraz M. W.. Z treści uzasadnienia wyroku wydanego w sprawie VII U 1032/15 wynika, że zwłaszcza decydujące znaczenie dla Sądu Okręgowego miały zeznania świadka M. W., która nie była przesłuchiwana przed ZUS-em. Ponadto Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z opinii biegłego z zakresu ginekologii na okoliczność, czy odwołujące były zdolne do podjęcia pracy w datach nawiązania ich stosunków pracy z Fundacją (...).

Powyższe wskazuje więc, że Sąd Okręgowy dysponował poszerzonym materiałem dowodowym w stosunku do ZUS-u.

Ponadto niezwykle istotne dla Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę było również i to, że w toku postępowania w sprawie VII U 1032/15 obie odwołujące złożyły dodatkowe dokumenty, które potwierdzały ich powrót do pracy w Fundacji Pomocy (...), po upływie okresu przebywania na zwolnieniach. Dokumenty te w ocenie Sądu Okręgowego poświadczały o braku pozorności zatrudnienia I. S. i J. S..

Sąd Okręgowy wydając wyrok w sprawie VII U 1032/15 dokonał również innej niż ZUS interpretacji znamienia nadzoru pracowniczego z art. 22 § 1 KP. Sąd Okręgowy wskazał bowiem, że odwołujące oraz prezes Fundacji łączyły więzy rodzinne, co oznacza, że nie należy w ich sytuacji traktować dosłownie rygoryzmu narzuconego przez ustawę w kwestii istnienia owego nadzoru.

Podsumowując powyższe Sąd rozpoznający niniejszą sprawę miał na uwadze, że jeśli chodzi o błąd w wykładni (zbyt rygorystyczne podejście do kwestii nadzoru pracowniczego) należy zauważyć, że ZUS nie mógł wiedzieć, że w sytuacji wskazanego przez Sąd na k. 773 „stosunku rodzinnego” nie należy traktować dosłownie rygoryzmu narzuconego przez ustawę.

Jeśli chodzi o błędy w ustaleniach stanu faktycznego to Sąd miał na uwadze, że w toku postępowania przed Sądem Okręgowym przeprowadzono szereg nowych dowodów. Nie sposób obciążać też ZUS-u odpowiedzialnością za brak przeprowadzenia przez ten organ dowodów z dokumentów potwierdzających powrót obu odwołujących do pracy po zakończeniu okresu zwolnień. Obie decyzje ZUS-u o niepodleganiu odwołujących ubezpieczeniom społecznym zostały wydane dnia 14 maja 2015 roku, zaś dokumenty potwierdzające powrót do pracy J. S. pojawiły się dopiero w sierpniu 2015 roku, a dokumenty potwierdzające powrót do pracy I. S. – w lutym 2016 roku. ZUS nie mógł więc tymi dokumentami dysponować przed wydaniem niewłaściwych decyzji. Jednocześnie z uzasadnienia wyroku wydanego w sprawie VII U 1032/15 wynika, że dokumenty te miały dla Sądu niebagatelne znaczenie, jak bowiem wskazał Sąd Okręgowy:

„Zdaniem Sądu powroty do pracy świadczą o braku pozorności zatrudnienia. Gdyby przyjmować, że decyzja o zatrudnieniu ubezpieczonych była podjęta dla pozorów z premedytacją, to po zakończeniu zwolnienia lekarskiego stosunek pracy przestałby istnieć. Dalsze świadczenie pracy przez odwołujące świadczy również o faktycznym zrealizowaniu przesłanek wynikających z dyspozycji art. 22 §1 KP”.

Wobec powyższego należy uznać, że ZUS nie dysponował pełnym materiałem dowodowym, który legł u podstaw zmiany decyzji dotyczących podlegania odwołujących ubezpieczeniom społecznym. Jednocześnie organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za brak dowodów w postaci dokumentów potwierdzających powrót odwołujących do pracy, na moment bowiem wydawania ww. decyzji dokumenty te jeszcze nie istniały.

Odsetki od niewypłaconych w terminie zasiłków chorobowego i macierzyńskiego nie przysługują, jeżeli spór dotyczący podlegania ubezpieczeniu chorobowemu został rozstrzygnięty wyrokiem sądu na podstawie ustaleń faktycznych poczynionych w tym postępowaniu. Ponadto ZUS nie jest obowiązany do wypłaty odsetek, o których mowa w art. 85 ust. 1 ustawy systemowej nie tylko wtedy, gdy nie ponosi winy w opóźnieniu, lecz także wtedy, gdy opóźnienie w ustaleniu i wypłacie prawa do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego jest skutkiem innych przyczyn niezależnych od Zakładu (wyrok SN z dnia 14 października 2014 roku, sygn. akt II UK 40/14). Jak już wskazano powyżej ZUS nie ponosi odpowiedzialności za braki w materiale dowodowym, który legł u podstaw wydania wyroku zmieniającego decyzje ZUS o niepodleganiu ubezpieczeniom społecznym przez odwołujące. Ostatecznie stan faktyczny został ustalony dopiero w postępowaniu przed Sądem Okręgowym Warszawa – Praga w Warszawie w sprawie o sygn. akt VII U 1032/15. Skoro więc ZUS nie wydał prawidłowej decyzji o podleganiu I. S. i J. S. ubezpieczeniom społecznym w wyniku okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności, to tym samym nie ponosi on odpowiedzialności również za wydanie błędnych decyzji o odmowie przyznania odwołującym poszczególnych świadczeń zasiłkowych, które przecież zostały wydane w oparciu o błędne decyzje o niepodleganiu ich ubezpieczeniom społecznym.

Reasumując, Sąd uznał, że w niniejszej sprawie spełniona jest przesłanka z art. 85 ust. 1 zd. 2 ustawy systemowej. ZUS nie ponosi bowiem odpowiedzialności za okoliczności, które doprowadziły do opóźnienia w przyznaniu świadczeń zasiłkowych obu odwołującym. Tym samym należy uznać, że zarówno odwołanie J. S., jak i odwołanie I. S. nie zasługują na uwzględnienie.

Z tych wszystkich względów Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc i ww. przepisów oddalił odwołanie I. S. i odwołanie J. S. uznając, że brak jest podstaw do ich uwzględnienia.